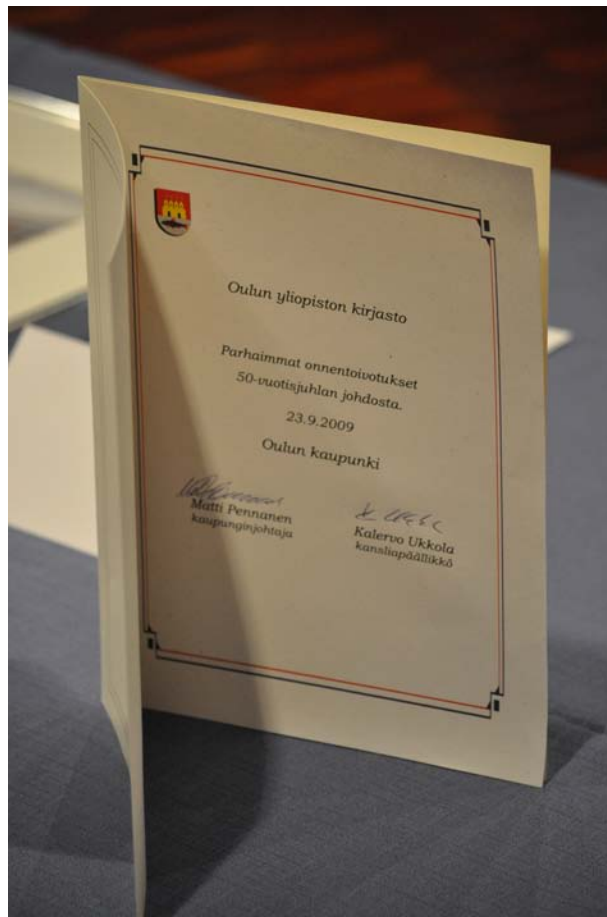

Oulun yliopiston kirjasto TOIMINTAKERTOMUS 2009

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY of OULU

SISÄLLYS	SIVU
OULUN YLIOPISTON KIRJASTO	3
PALVELUT	4
KOKOELMAT	9
KEHITTÄMINEN	11
HENKILÖKUNTA	12
VIERAILUT, TAPAHTUMAT JA NÄYTTELYT	15
TALOUS	17
KIRJASTON JOHTOKUNTA	19
LIITE: TUNNUSLUKUVERTAILU VUODELTA 2009	20

Vuosikertomuksen tilastotietojen lähteenä on käytetty Tieteellisten kirjastojen tilastotietokantaa.

OULUN YLIOPISTON KIRJASTO

Oulun yliopiston kirjasto on yliopiston erillislaitos, jota johtaa kirjaston johtokunta ja ylikirjastonhoitaja. Kirjasto aloitti toimintansa vuonna 1959.

Oulun yliopiston kirjasto on asiantuntijaorganisaatio, joka toimii yhdessä tiedeyhteisön kanssa yliopiston tavoitteiden saavuttamiseksi. Kirjasto tuottaa yliopiston tutkimuksen, opetuksen ja opiskelun tarvitsemat kirjasto- ja tietopalvelut osana yliopiston oppimiskeskusverkostoa. Kirjasto palvelee myös muita tiedontarvitsijoita erityisesti Pohjois-Suomessa.

Kirjaston keskeiset tavoitteet:

- Yliopistolla on käytössään kansainvälisesti korkealaatuiset tietoresurssit.
- Tiedeyhteisö käyttää kirjaston asiantuntijuutta ja palveluja tutkimuksen ja opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Kirjasto kehittää asiantuntijuuttaan kirjastoalan kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa sekä yhteistyössä tiedeyhteisön kanssa.

TUNNUSLUKUJA

Tunnuslukuja	2008	2009
Yliopiston opiskelijoita	15 254	15 661
Yliopiston henkilökuntaa	3 000	3 000
Aktiivisia lainaajia	18 741	17 930
Kirjastokäyntejä	915 659	836 063
Kotilainoja	389 656	348 387
Avatut elektroniset artikkelit	649 603	673 815
WWW-sivulatausten määrä	2 772 306	2 204 102
Tiedonhankinnan opetus (tunteja)	917	1 244
Tiedonhankinnan opetukseen osallistuneet	6 707	5 828

Menot	2008 1000 euroa	Osuus menoista 2008 (%)	2009 1000 euroa	Osuus menoista 2009 (%)
Henkilöstö (sis. koulutuskulut)	3 921	45,5	3 899	45,8
Aineisto	1 519,3*	17,6	1 646,6 **	19,3
Tilat	2 695	31,3	2 449	28,8
Tietotekniikka ja tietoliikenne	202,4	2,3	172,5	2,0
Muut	280,2	3,3	345,9	4,1
Yhteensä	8 618,1	100 %	8 513	100 %

* Lisäksi laitosten aineistorahoitus 583 900 euroa ja OPM:n keskitetty rahoitus (FinELib -aineistoihin) 318 700 euroa.

** Lisäksi laitosten aineistorahoitus 513 200 euroa ja OPM:n keskitetty rahoitus (FinELib -aineistoihin) 270 700 euroa.

PALVELUT

Tiedekirjasto Pegasuksen toiminta käynnistettiin

Yliopisto perusti vuoden 2008 lopussa uuden humanististen, kasvatustieteellisten ja taloustieteellisten tieteenalojen palveluita tuottavan kirjaston, Tiedekirjasto Pegasuksen. Organisatorisesti kirjasto muodostettiin 1993 perustetun Snellmanian kirjaston ja vuodesta 1987 Linnanmaalla toimineen Pääkirjaston henkilökunnasta ja kokoelmista. Uusi kirjasto on Pääkirjaston tiloissa, jonne Snellmanian kirjaston kokoelmat ja kirjastossa työskennellyt henkilökunta siirtyivät. Tiedekirjasto Pegasus vastaa myös vapaakappaleina tulevaan aineistoon liittyvistä palveluista. Uuden kirjaston toiminnan käynnistäminen tapahtui vuoden alussa ja siinä onnistuttiin aukioloaikoja supistamatta.

Kokoelmien löytyvyyteen liittyvät asiat (kokoelmien yhdistäminen, opasteet, henkilökunnan kokoelmatuntemus jne.) olivat erityisen haastavia uudessa yksikössä. Muutokseen liittyvissä tila-, kokoelma- yms. ratkaisuisa tehtiin kiinteää yhteistyötä kyseisten tiedekuntien henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa.

Palvelusopimuskäytäntö tiedekuntien kanssa

Vuonna 2008 aloitettiin kaikkien tiedekuntien kanssa käytäntö, jonka mukaan vuosittain keskustellaan tiedekunnan kirjastolta saamien palveluiden relevanttiudesta, toimivuudesta, käytännöistä ja mahdollisista uusista tarpeista.

Vuonna 2009 käytäntöä jatkettiin. Neuvotteluissa sovittiin mm. tarkennuksista ja laajennuksista tiedonhaun opetukseen ja hankinta- ja tiedottamiskäytännöistä. Tilaisuuksissa kerrottiin keskeisistä uusista palveluista: mm. yhdessä tutkimuspalveluiden kanssa tehdystä jatko-opiskelijoille alun perin suunnatusta TOR (Toolbox of Research) www-sivustosta. Keskusteltiin myös mm. joidenkin tieteenalasisivustojen kehittämistä vastaamaan entistä tarkemmin kunkin asiakasryhmän tarpeita.

Oulun yliopisto tutkii -tietokanta

Oulun yliopisto tutkii -tietokantaan lisättiin 4641 uuden julkaisun viitetiedot, joista opinnäytteitä oli 1120. Tietokannan mukaan vuonna 2009 Oulun yliopiston henkilökunnan julkaisuista n. 43 % on tieteellisiä lehtiartikkeleita, n. 27 % on tieteellisiä kokoomateos- tai kokousartikkeleita, n. 12 % abstrakteja ja n. 18 % muita julkaisuja. Julkaisujen kokonaismäärä oli vuonna 2009 pienempi kuin edellisenä vuonna, koska opinnäytteitä oli useita satoja vähemmän. Vuonna 2008 tehtiin ennätysmäärä opinnäytteitä tutkintouudistuksen takia.

Vuoden lopussa otettiin käyttöön Oulun yliopisto tutkii -tietokannan sisältämien tietojen keräämiseen uusi www-pohjainen SoleCris-järjestelmä. Uusi järjestelmä mahdollisti myös julkaisutietojen itsenäistämisen. Uuden järjestelmän käyttöönottoon liittyi laajaa tiedotusta ja opastusta.

Julkaisupalvelut

Kirjasto vastaa Oulun yliopiston väitöskirjasarjan Acta Universitatis Ouluensis kirjojen julkaisemisesta painettuna ja elektronisena sekä siihen liittyvästä jatko-opiskelijoiden neuvonnasta. Lisäksi kirjasto vastaa Oulun yliopiston oppimateriaalia ja Oulun yliopiston kirjaston julkaisuja -sarjojen toimittamisesta.

Acta Universitatis Ouluensis -julkaisusarjassa ilmestyi 114 väitöskirjaa. Lukumäärä on säilynyt lähes samansuuruisena vuodesta 2006 lähtien.

Tutkijoille ja jatko-opiskelijoille annettiin koulutusta Acta-sarjassa julkaisemiseen. Koulutukseen osallistui 140 henkilöä.

Julkaisupalveluihin tulevien, e-julkaisemista koskevien palvelupyyntöjen hallinnoimiseksi ja sisäistä tiedonkulkua parantamaan otettiin käyttöön ServiceDesk-toiminto.

Palvelun laadun varmistamiseksi otettiin käyttöön palautejärjestelmä, jonka avulla saadaan tietoa kunkin julkaisun valmistuttua sekä palvelun onnistumisesta että uusista mahdollisuuksista. Kyselyn tulokset esitellään julkaisu-toimikunnalle puolivuositain.

Väitöskirjoja ja muita e-julkaisuja yksikkö tuotti edellisvuotta enemmän. Käyttöön otettu Word7 aiheutti ongelmia julkaisujen toteutustyössä ja e-julkaisemiseen liittyviä ohjeita oli tarpeen uudistaa.

Julkaisujärjestelmän uusiminen ks. Kehittäminen: hankkeet

Alueen eri kirjastojen kokoelmien yhteiskäyttö, kirjastoaineiston yhteiskuljetus ja yhteistyöselvitys

Oulun seudun ammattikorkeakoulun kanssa aloitettiin ns. kokoelmien yhteislainaus keväällä 2009. Yhteiskäytöllä kirjastojen asiakkaat voivat tilata julkaisuja kummankin kokoelmista. Kajaanissa on käytössä vastaava toimintatapa.

Opetusministeriön rahoittaman yhteiskuljetuskokeilun pohjalta päätettiin vakiinnuttaa yhteiskuljetus Pohjois-Suomen kirjastojen kesken. Kokeilun tuloksena aineiston kuljetus nopeutui ja yhteiskuljetus osoittautui huomattavasti edullisemmaksi kuin aikaisemmat omat käytännöt.

Kajaanin korkeakoulujen strategiatyöryhmälle tehtiin kirjasto- ja informaatiopalvelujen yhteistyöselvitys.

Lainaaminen ja kirjastokäynnit

Sekä kirjaston kotilainojen että Oulun yliopiston kirjaston muille kirjastoille antamien lainojen määrä on vähentynyt jo usean vuoden ajan. Sen sijaan muista kirjastoista Ouluun saatujen kaukolainojen määrä kasvoi vuonna 2009 jonkin verran aikaisemman laskusuuntauksen vastaisesti ja kuvasti näin omien kokoelmien puutteita.

Elektronisen kausijulkaisuaineiston käyttö kasvoi edelleen. Elektroniset monografiat ovat vielä hankalakäyttöisiä ja niiden osuus hankinnassa painottuneen vasta kehittyneempien ja kaikkien kustantajien aineistoihin soveltuvien lukulaitteiden myötä.

Kirjastokäyntien kokonaismäärä väheni tilastollisesti. Muutos johtui kahden yksikön yhdistämisestä. Vuonna 2008 Snellmanian kirjaston ja Pääkirjaston yhteinen käyntien määrä oli 20 % suurempi kuin Tiedekirjasto Pegasuksen käyntien määrä 2009. Suurin osa vähennyksestä johtuneen siitä, että samalla käynnillä voitiin asioida kahden yksikön sijaan yhdessä, sillä Tiedekirjasto Pegasuksen kokoelmissa on paitsi humanististen ja kasvatustieteiden kokoelmat, myös kurssikirjat ja kotimaiset vapaakappalekokoelmat.

Muihin yliopistokirjastoihin vertailtaessa Oulun yliopiston kirjaston lainamäärät yliopiston henkilökuntaa ja opiskelijoita kohti olivat huomattavasti suuremmat. Myös kirjastossa käyntien määrät/kohdeväestö ylittivät valtakunnallisen keskiarvon.

Kirjaston käyttäjät vuosina 2005–2009.

	2005	2006	2007	2008	2009	Muutos 2008–2009
Yliopiston opiskelijat	16 076	16 061	15 739	15254	15 661	2,7 %
Yliopiston henkilökunta	3100	3100	3100	3000	3000	0 %
Aktiiviset lainaajat	20 003	19 583	19 332	18 741	17 930	-4,3 %
-yliopiston opiskelijat ja henkilökunta	14 853	14 673	14 634	14 196	13 872	-2,3 %
-muut	4502	4282	4094	4014	3585	-10,7 %
-kaukopalveluasiakkaat	648	628	604	531	473	-10,9 %

Kirjastokäynnit ja kokoelmien käyttö vuosina 2005–2009.

	2005	2006	2007	2008	2009	Muutos 2008–2009
Kirjastokäynnit	857 346	907 016	918 238	915 659	836 063	-8,7 %
Kirjaston www-sivujen sivulatausten määrä	10 711 909	11 445 700	11 168 139	2 772 306	2 204 102	-20,5 %
Kotilainat	565063	579668	486 632	389 656	348 387	-10,6 %
Kaukolainat	12 499	10 636	9 537	8 460	7 803	-7,8 %
-saadut kaukolainat	6 288	4 962	4 527	4 535	4 833	6,6 %
-annetut kaukolainat	6 211	5 674	5 010	3 925	2 970	-24,3 %
Tiedonhakujen määrä OULA -kokoelma- tietokannasta	1 591 479	1 302 630	1 241 031	1 545 718	1 363 006	-11,8 %
Avatut elektroniset artikkelit	420 684	428 480	531 356	649 603	673 815	3,7 %

Tiedonhankinnan opetus

Kirjaston tiedonhankinnan opetukseen osallistuneiden määrä väheni jonkin verran, mutta annettujen opetustuntien määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna.

Yliopiston wikiin opiskelijoiden palvelusivustolle laadittiin Tiedonhankinnan opinnot -sivu, jossa kuvataan kirjaston antama opetus opintojen eri vaiheissa.

Tiedonhankinnan opetus ja tiedonhaun toimeksiannot vuosina 2005–2009.

	2005	2006	2007	2008	2009	Muutos 2008–2009
Osanottajamäärä	6 064	5 819	6 913	6 707	5 828	-13,1 %
Annettu opetus (tunteja)	1 177	976	1 075	917	1 244	35,7 %
Suoritettujen kurssien opintopistemäärä	488	839	1 051	964	778	-19,3 %
Verkkokurssien suorittaneiden määrä			314	301	275	-8,6 %
Suoritettujen verkkokurssien opintopistemäärä			330	317	286	-9,8 %
Tiedonhaun toimeksiannot	3 420	3 685	3 006	2 225	2 271	2,0 %

Tiedotus

Uutena tiedotuskanavana kirjastossa otettiin käyttöön Facebook-sivusto. Kirjaston ajankohtaista -sivun tiedot siirtyvät automaattisesti Facebookiin.

Laatukäsikirjan uudistamisen yhteydessä laadittiin yleisölle tarkoitettu laatujärjestelmän kuvaus kirjaston julkisille www-sivuille.

KOKOELMAT

Kirjojen hankinta

Monografioiden hankintamäärä väheni edelleen ja oli vuonna 2009 noin 28 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Laitokset käyttivät rahaa kirjojen ostoon yli 40 % ja kirjasto yli 20 % vähemmän kuin vuonna 2008.

Kirjasto kiinnitti sekä yliopiston (tulosneuvotteluissa) että tiedekuntien (tiedekuntaneuvotteluissa) johdon huomion hankintamäärien vähäisyyteen. Kirjasto oli erityisen huolissaan opinnäytteisiin tarvittavan uudemman kirjallisuuden vähyydestä.

Valtakunnallisessa vertailussa Oulun yliopiston kirjahankintamäärä suhteutettuna kehysorganisaation henkilömäärään oli noin 20 % maan keskiarvoa pienempi. Ero oli kuitenkin tasoittunut edellisvuodesta noin 10 %.

Lehtien hankinta

Elektronisten aineiston (suurin osa e-lehtipaketteja) hankintaan käytettiin noin 20 % enemmän rahaa kuin vuonna 2008. Elektronisten kausijulkaisujen nimekemäärä väheni noin 18 %, sillä kirjaston tietokannasta karsittiin pois osa open access -lehdistä. Elektronisten kausijulkaisuiden määrä/ yliopiston henkilökunta ja opiskelijat oli Oulussa pienempi kuin yliopistokirjastoissa keskimäärin. Vuonna 2008 eroa muihin kirjastoihin ei ollut.

Kokoelmien karsinnat

Kahden kirjaston yhdistäminen edellytti tilojen riittävyden kannalta laajoja kokoelmakarsintoja. Tiedekirjasto Pegasuksessa poistettiin lähes 27 000 nidettä ja painettuja lehtiä n. 9000 vuosikertaa.

Myös uusi vapaakappalelaki teki mahdolliseksi joidenkin aineistotyyppien poistamisen. Niinpä mainoksia, esitteitä, julisteita yms. voitiin poistaa kirjaston varastokokoelmista, jolloin varastotilaa vapautui muulle aineistolle.

Lahjoitukset

Useat yksityishenkilöt lahjoittivat kirjastolle useita tuhansia julkaisuja.

Kirjaston kokoelmien kartunta vuosina 2005–2009.

	2005	2006	2007	2008	2009	Muutos 2008–2009
Painetut kokoelmat yhteensä (monografiat ja kausijulkaisut; säilytysyksikköinä)	1 799 030	1 751 184	1 755 619	1 789 650	1 782 989	-0,4 %
Ostetut painetut monografiat	10 154	9 290	8 840	7 000	7 271	3,9 %
Ostetut painetut kausijulkaisut	2 587	2 432	2 634	2 505	2 167	-13,5 %
Käytössä olevat elektroniset kausijulkaisunimekkeet	9 176	16 091	19 804	23 113	18 842	-18,5 %
Kirjaston julkaisemat Acta-sarjan elektroniset väitöskirjat	107	114	114	100	114	

Kirja- ja lehtihankinnan kulut vuosina 2005–2009.

Hankinta	2005 1000 euroa	2006 1000 euroa	2007 1000 euroa	2008 1000 euroa	2009 1000 euroa	Muutos 2008–2009
Hankitut painetut kausijulkaisut	805,5	645,8	637,8	566,3	493,8	-12,8 %
Hankittu elektroninen aineisto	718	1 012,3	1 079,2	1 143,1	1 378,2	20,6 %
Hankitut monografiat	513	436,3	383,9	383	277,8*)	-27,5 %
-kirjaston suora rahoitus	246,8	259,4	253,4	265,5	205,7	-22,5 %
-laitosten rahoitus	266,2	176,9	130,5	117,5	70,4	-40,1 %
-joista kurssikirjoja	215,9	164,9	151	121,7	92,1	-24,3 %

*) luvussa mukana sähkökirjat

KEHITTÄMINEN

Riskianalyysi

Kirjastossa tehtiin vuonna 2009 riskianalyysi, jonka perusteella arvioitiin lähitulevaisuuden keskeiset riskit:

1. Organisaatorakenne ja toimintakulttuuri ovat jäykät tämän hetken ja tulevaisuuden muutostarpeille.
2. Palveluiden relevanttiutta ja niiden välistä prioriteettia ei ole varmistettu riittävästi käyttäjiltä.
3. Kirjaston palvelurakenne on kehitettävä tulevaisuuden toimintaympäristöä varten.

Riskianalyysin teki ryhmä, joka koostui johtoryhmästä ja eri kirjastoyksiköiden ja -palveluiden edustajista. Riskianalyysin tulokset olivat pohjana kirjaston toiminnan suunnittelussa. Marraskuussa 2009 yliopiston johdon ja kirjaston välisessä tulosneuvottelussa esitettiin vuosille 2010–2012 ne toimenpiteet, joilla riskit vältetään.

Projektit ja hankkeet

Toolbox of Research (ToR, ent. JoTuT)

Jatko-opiskelun ja tutkimuksen tueksi yhteistyössä Tutkimus- ja innovaatiopalveluiden, Kasvatustieteiden tiedekunnan, Thule-instituutin, Tietojenkäsittelytieteiden laitoksen ja Kielikeskuksen kanssa laadittu sivusto avattiin toukokuussa ja englanninkielinen sivusto marraskuussa.

Kompassi: Opiskeluympäristö

Yhteistyössä Opetuksen kehittämissyksikön kanssa laadittiin opiskelijan opassivusto. Kirjasto tuotti sisällön osioon ”Tiedonhankinnat opinnot”.

Jultika -julkaisujärjestelmän uudistaminen

Oulun yliopiston kirjaston Jultika -julkaisutietokantaa käytetään Oulun yliopiston julkaisujen (Acta Universitatis Ouluensis -sarjan ja muiden Oulun yliopiston julkaisemien sarjojen) elektroniseen julkaisemiseen ja jakeluun.

Nykyisen julkaisujärjestelmän elinkaari on päättymässä ja järjestelmä on tarkoitus korvata yleisesti käytössä olevilla ohjelmistoilla (esim. Dspace). Hanke aloitettiin vuoden 2009 alussa ja uusi ohjelmisto otetaan käyttöön vuoden 2010 aikana. Hankkeen varsinainen toteutustyö tehdään osin virkatyönä ja osin Oulun yliopiston myöntämällä sisäisen kehittämisen hankerahalla.

Uuden julkaisujärjestelmän mallinnus ja dokumentointi toteutetaan osana Helsingin yliopiston ja Kansallis-kirjaston julkaisuarkistojen infrastruktuuri hanketta.

Aloitettiin Acta-sarjan painopaikan muutoksen valmistelu. Muutos tamperelaisen painopaikan asiakkaaksi tapahtuu vuoden 2010 alussa.

Oulun yliopisto tutkii -tietokanta

Oulun yliopisto tutkii -tietokannan nettiversion (SoleCRIS) kehittämisprojekti valmistui vuoden lopussa. Uudistuksessa kehitettiin erityisesti tietojen syöttökäytäntöjä ja parannettiin tietokannan raportointia.

Laadunvarmistusjärjestelmän kuvaus

Oulun yliopiston laadunvarmistusjärjestelmä arvioitiin syksyllä 2009. Arviointiin valmistautumisen yhteydessä kirjastossa päätettiin rakentaa uudistettava intranet toimimaan samalla kirjaston laadun varmistuksen käsikirjana. Näin pyrittiin niveltämään laadunvarmistus olennaiseksi osaksi arkipäivän toiminnan kuvausta ja muuta työohjeistusta. Aikaisemmin kirjastolla oli käytössään erillinen laatukäsikirja, jonka rakenne perustui standardiin.

Kirjahankintoihin tavoiteaika

Kirjojen hankinnalle määriteltiin tavoiteaika, jona tilaukset toimitetaan kirjakauppaan ja saapuneet kirjat otetaan vastaan. Tavoitteena on, että kiireelliset kirjatilaukset pyritään toimittamaan asiakkaalle 0-1 päivän ja muut 0-3 päivän kuluessa tilauksen jättämisestä.

HENKILÖKUNTA

Yliopiston johto asetti kirjastolle tavoitteeksi vähentää kirjastoammattilista henkilökuntaa 13 henkilötyövuoden verran vuoteen 2012 mennessä. Yliopiston asettama tavoite pyritään saavuttamaan eläköitymisten, palveluiden ulkoistamisen, yksiköiden vähentämisen ja tehtävien uudelleenorganisoinnin avulla.

Vuonna 2009 henkilökunnan määrä väheni kolmella kirjastoammattilaisella.

Valtakunnallisessa yliopistokirjastojen tunnuslukuvertailussa kirjaston henkilötyövuosimäärä suhteutettuna yliopiston henkilökunta- ja opiskelijamääriin oli keskiarvoa matalampi eli Oulussa oli kirjastohenkilökuntaa maan keskiarvoa vähemmän. Ero oli kaksinkertaistunut edellisvuodesta. Sen sijaan vastaavankokoisiin yliopistoihin ja yliopistokirjastoihin (Jyväskylä, Turku, Tampere) verrattuna henkilökuntamäärä on hieman isompi.

Viestintä ja tiedonkulku: kirjaston intranet uusittiin ja järjestettiin kysely sisäisestä viestinnästä

Kirjaston intranet uusittiin. Uudistaminen yhdistettiin kirjaston laadunvarmistusjärjestelmän uudistamiseen.

Viestintätiimi laati viestintäkyselyn ja järjesti henkilökunnalle viestintään liittyvän koulutustilaisuuden. Tiimi analysoi kyselyn vastaukset ja esitteli tuloksia johtoryhmälle ja kirjaston henkilökuntakokouksessa.

Kyselyn vastauksissa toivottiin mm. lisää avoimuutta eri yksiköiden välille ja tietoa johdon päätösten perusteista. Kokouksia pidettiin tiedonkulun kannalta tärkeinä. Hyvin toimivan viestinnän keskeisenä edellytyksenä pidettiin sekä esimiesten että alaisten halua jakaa tietoa ja intranetiin toivottiin ajankohtaista ja ajanmukaista tietoa.

Työhyvinvointi

Kirjaston koulutus- ja hyvinvointiryhmä järjesti kaksi virkistyspäivää ja piti henkilökuntakokouksessa tietoisuuden aiheesta ”Henkilökohtainen vastuu”.

Työtyytyväisyys

Vuonna 2008 toteutetun työtyytyväisyyskyselyn tulokset kirjaston osalta esiteltiin helmikuun henkilökuntakokouksessa 2009. Sitä ennen kyselyn tuloksia oli käsitelty yksiköissä ja johtoryhmässä. Työtyytyväisyysindeksi nousi 3.15:stä 3.20:een. Henkilöstön tyytyväisyys oli siis hieman noussut vuoden 2007 tuloksiin verrattaessa, mutta vastaajien määrä oli laskenut. Palkkaukseen oltiin aikaisempaa tyytyväisempiä. Ei osaa sanoa -vastaajien osuus oli melko suuri.

Vakinainen henkilökunta nimikkeittäin.

Nimike		Nimike	
Ylikirjastonhoitaja	1	Julkaisutoimittaja	1
Kirjastonhoitaja	20	Kirjansitoja	2
Informaatikko	12	Virastomestari	1
Kirjastoamanuenssi	16	Tietotekniikka-asiantuntija	1
Kirjastosihtööri	32	Verkkopalvelusuunnittelija	1
Osastosihtööri	1	Käytönsuunnittelija	1
Toimistosihtööri	1	Suunnittelija	1

Vakinaisen henkilökunnan koulutustausta.

Koulutus	Osuus koko henkilökunnasta (%) 2009
Ylempi korkeakoulututkinto tai lisensiaatintutkinto	47,8
Alempi korkeakoulututkinto/ ammattikorkeakoulututkinto	17,7
Muu kirjastoalan koulutus	18,5
Ei kirjastoamatillista koulutusta/muu koulutus	16,3
Yhteensä	100

Henkilökunnan osallistuminen ja kouluttautuminen

Kirjaston henkilökuntaa oli mukana sekä yliopiston sisäisissä että kansallisissa ja kansainvälisissä kehittämissä hankkeissa ja työryhmissä. Projektit ja hankkeet -otsikon alla mainittujen lisäksi, kirjasto on pysyvänä toimijana mukana valtakunnallisissa kirjastojärjestelmää kehittämissä (mm. Linnea 2) ja elektronista aineistoa hankkivissa (FinElib) työryhmissä sekä valtakunnallista kirjastokokoelmien kokoelmakarttaa valmistelevalle ryhmälle.

Kirjaston henkilökunta osallistui yhteensä 380,5 päivää erilaisiin alan koulutustapahtumiin.

Pidettyjä esitelmiä:

27.11. Esitelmä/STKS:n Tiedonhallinta tutkimuksen prosesseissa-seminaarissa (ToR)

17.12. Esitelmä Campus Futurus -seminaarissa Oulun yliopistossa (ToR)

Julkaisuja:

Karjalainen Riitta-Liisa, Romppainen Erkki, Vaattovaara Outi: Kirjastot aina ajassa. - Kainuun Sanomat 16.11.2009.

Kytömäki Päivi: Service quality assessment at Oulu University Library. - Service quality: library performance indicator. Compl. Veinberg A. Eesti Rahvusraamatukogu, Tallinn. Transactions of the National Library of Estonia B12, s. 231-244.

Kytömäki Päivi: Yliopistokirjastojen palvelujen vaikuttavuus: japanilais-suomalainen tutkimus kirjastopalvelujen käyttötapojen vaikutuksesta oppimiseen. - Johtamishaasteena muutos: kirjasto akateemisessa yhteisössä. Toim. Huotari M-L, Lehto A. Tampere University Press, Tampere 2009, s. 178-197.

Pietikäinen Virpi: FinELib verkkoaineistojen hankkijana. - Tietoarkisto, 2009, vol. 27, nro 3, s. 20-21.

Salomäki Irene: Matka on aina seikkailu - vaikka mukaan mahtuu kulttuuriakin. - Kajaanin Kampus tiedotuslehti, elokuu 2009, s. 1-3.

Salomäki Irene: Romanian Transilvania - pala perinteistä Unkaria. - Kainuun Sanomat 12.07.2009.

Tapio Eila: Maantieteen laitoksen kirjaston tarina. - Viisi vuosikymmentä oululaista maantiedettä. Toim. Rusanen J. Nordia tiedonantoja 1/2009, s. 99-103.

VIERAILUT, TAPAHTUMAT JA NÄYTTELYT

Vierailuja

4.5. informaatiotutkimuksen jaoksen vieras Lecturer Dr. Lizette King, the Department of Library and Information Science, the University of the Western Cape, SouthAfrica.

11.5. aloitti harjoittelijana namibialainen opiskelija Sylvia Ipinge, joka tutustui toimintaan koko viikon.

1.-4.6. vieraili kirjastonhoitaja Pille Naggel Tarton yliopistosta.

Tapahtumat

Kirjaston 50-vuotisjuhlien kunniaksi järjestettiin toimintaa viikon ajaksi kaikkiin kirjastoyksiköihin.

Teemat: 21.9. Sanapäivä, 22.9. Tiedepäivä ja 23.9. Musiikkipäivä.

Juhlaseminaari teemalla ”Tieto ja valta” järjestettiin yliopiston Saalastinsalissa 25.9.

2.12. esiintyivät Ynnin pojat ”Tähti kulukeepi ja perinne ellää” -näyttelyn avajaisissa.

6.11. järjestettiin poistettujen kirjojen myyntipäivä.

13.-14.6. osallistuttiin Yöttömän yön kirjamesuille Oulussa.

Näyttelyt

Suomen sota -teemanäyttely 1.-30.1.

Kveeni-näyttely 1.-28.2.

Der andere Blick (näyttely maahanmuutosta) 1.-31.3.

"Turjan rannalla": valokuvia, postereita 5.-30.5.

Ruotsin aikaan 1.9.-15.9.

Suomi kautta aikojen 4.9.-30.9.

Nordistik-kurssin kirjat 8.9.-30.9.

Suomen sota 1808-1809, pienoisenäyttely (ollut esillä viimeeksi vuonna 2008) 1.10.-31.10.

Futuristiteosten valokuvanäyttely 9.11.-21.11.

70-vuotta sitten Kaleva/Hesari 5.10.2009-15.3.2010

Tiernapoikanäyttely 1.12.2009-9.1.2010

Taidehistorian ekskursion posterit 11.12.2009-30.1.2010

TALOUS

Tulot

Kirjaston rahoituksesta yliopiston suoran budjettirahoituksen osuus säilyi edellisvuoteen verrattuna samana, mutta muu rahoitus kasvoi OYS:n kanssa tehdyn palvelusopimuksen (2008 loppuvuosi) takia. Maksullisen palvelun tulot vähenivät jonkin verran.

Laitosten ostot ovat muodostaneet merkittävän osuuden kirjaston kokoelmatarjonnasta. Näin kirjastoon tulevan epäsuoran rahoituksen määrä väheni edelleen. Kaikkiaan kirjaston rahoitus väheni edelliseen vuoteen verrattuna noin 220 000 euroa.

Kirjaston rahoitus vuosina 2005–2009.

	2005*	2005 %	2006*	2006 %	2007*	2007 %	2008*	2008 %	2009*	2009 %
Oulun yliopistolta suora budjettirahoitus	6 935	82,0	7 115	84,1	7 637	85,8	7 899	85,8	7 691	85,2
Epäsuora budjettirahoitus	824	9,7	614	7,3	610	6,9	584	6,3	514	5,7
Muu julkinen rahoitus	51	0,6	61	0,7	68	0,8	41	0,4	42	0,5
Maksullisen palvelun tulot	219	2,6	155	1,8	150	1,7	214	2,3	133	1,5
Muu rahoitus	428	5,1	514	6,1	439	4,9	464	5,0	647	7,2
Yhteensä	8 457	100	8 459	100	8 904	100	9 202	100	9 027	100

Lisäksi OPM:n keskitetty rahoitus (FinELib -aineistoihin)	301		334		301		319		271	
---	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--

*) 1000 euroa

Menot

Kaikista toimintakuluista (budjettirahoitus ja muut tulot) noin 24 % oli aineistokuluja ja noin 76 % muita kuluja. Muista kuluista suurin osa oli henkilöstökuluja. Toiseksi suurin menoerä oli kirjaston tilat, joiden kulut jonkin verran laskivat edellisvuodesta Snellmanian kirjaston lakkautuksen takia. Vuonna 2009 tehtiin päätös lakkauttaa myös Hammaslääketieteen kirjaston toiminta ja luopua toimintaan varatuista tiloista.

Kuten vuonna 2008 myös 2009 valtakunnallisessa vertailussa Oulun yliopiston kirjaston kokonaiskulut suhteessa kehysorganisaation kokonaiskuluihin olivat noin 17 % pienemmät yliopistokirjastojen valtakunnallista keskiarvoa.

Kirjaston kokonaiskulut/kohdeväestö olivat 17,5 % kirjastojen valtakunnallista keskiarvoa pienemmät ja ero muihin kirjastoihin oli kasvanut edellisvuodesta noin 4,5 %.

Kirjaston kulut vuosina 2005–2009.

	2005*	2005 %	2006*	2006 %	2007*	2007 %	2008*	2008 %	2009*	2009 %
Henkilöstö	3 619	42,9	3 562	42,5	3 684	41,4	3 921	42,6	3 899	43,2
Aineistokulut yhteensä	2 037	24,2	2 097	25,0	2 116	23,8	2 104	22,9	2 160	23,9
-Kirjaston rahoittama aineisto	1 213		1 483		1 506		1 520		1 647	
-Laitosten rahoittama aineisto	824		614		610		584		513	
Tilat	2 100	24,9	2 198	26,2	2 630	29,5	2 695	29,3	2 449	27,1
Tietotekniikka ja tietoliikenne	191	2,3	184	2,2	183	2,1	202	2,2	173	1,9
Muut	486	5,8	336	4,0	291	3,3	280	3,0	346	3,8
Yhteensä	8 433	100	8 377	100	8 904	100	9 202	100	9 027	100

*) 1000 euroa

KIRJASTON JOHTOKUNTA

Johtokunnan jäsenet:

Varsinaiset jäsenet

Huotari Maija-Leena, prof., puheenjohtaja, HuTK

Kumpulainen Kari, lehtori, KTK

Laasonen Kari, prof., LuTK

Salo Tuula, prof., LTK

Eriksson Seppo, lehtori, TaTK

Leiviskä Kauko, prof. TTK

Impiö Ville, fil. yo, OYY

Honkala Elina, tekn. yo, OYY

Keinänen Kari, tietohallintojohtaja

Kytömäki Päivi, ylikirjastonhoitaja

Kontio Tuula, kirjastonhoitaja

Henkilökohtaiset varajäsenet

Jarva Eero, lehtori, HuTK

Suortti Juhani, prof., KYK

Ridanpää Juha, tutk. tohtori, LuTK

Karttunen Tuomo, ma. prof, LTK

Mainela Tuija, ma. prof., TaTK

Jantunen Heli, prof., TTK

Mikkola Riikka, fil. yo, OYY

Selin Pekka, tekn. yo, OYY

Moilanen Paavo, kehittämispäällikkö

Heikkilä-Kuutti Marja-Leena, kirj.hoit.

Klintrup Outi, informaatikko

LIITE: TUNNUSLUKUVERTAILU VUODELTA 2009

	Tunnusluvut Oulun yliopiston kirjasto	Yliopisto- kirjastot valtakunnallinen keskiarvo	Poikkeama valta- kunnallisesta keskiarvosta
Kirjaston käyttö			
Lainat / kohdeväestö	116,1	60,8	91 %
Kirjastokäynnit / kohdeväestö	44,8	34,9	28,5 %
Saadut kaukolainat ja jäljenteet / annetut kaukolainat ja jäljenteet	1,6	0,7	71,4 %
Kirjaston kokoelmat			
Ostetut monografiat / kohdeväestö	0,4	0,5	-20,0 %
Elektroniset kausijulkaisut / kohdeväestö	1,0	1,5	-33,3 %
Kurssikirjahankintakulut (euro) / kehysorganisaation aloituspaikka	41,7	56,9	-26,7 %
Kirjaston voimavarat			
Kohdeväestö (kehysorganisaation jäsenet) / kirjaston henkilökunta (htv)	192,8	159,3	21,0 %
Kirjaston kokonaiskulut (euro) / kohdeväestö	456,2	553,3	-17,5 %
Kirjastoaineistokulut / kehysorganisaation kokonaiskulut %	0,7	1,0	-30,0 %
Kirjaston kokonaiskulut / kehysorganisaation kokonaiskulut %	3,8	4,6	-17,4 %
Kirjastoaineistokulut (kirjaston budjetti) / kirjaston kokonaiskulut %	19,3	21,3	-9,4 %
Elektronisen aineiston hankintakulut / kirjastoaineiston hankintakulut %	79,9	68,3	17,0 %
Kirjaston luku- ja työskentelypaikat sekä työasemat / omat opiskelijat (x 1000)	98,8	79,6	24,1 %
Kohdeväestö (kehysorganisaation jäsenet) / kirjaston henkilökunta (htv)	192,8	159,3	21,0 %

Lähde: Suomen tieteellisten kirjastojen tilastotietokanta